

แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์
ในสตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านม

จันทร์ภา เรืองศรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์ในสตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านม
(CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR PROMOTING BODY IMAGE
ADAPTATION IN MASTECTOMY WOMEN)

จันทร์รา เรื่องศรี 4837027 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: มณี อากานันท์กุล, Ph.D. (Nursing)

นิโรบล กนกสุนทรรัตน์, พย.ศ. (พยาบาลศาสตร์)

บทคัดย่อ

สตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านมจะได้รับผลกระทบจากการสูญเสียเต้านมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ที่มีสาเหตุมาจากการขาดการสนับสนุนและให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ตลอดจนภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเช่น ภาวะข้อไหล่ติดยึด ภาวะแขนบวม ซึ่งมีผลทำให้สตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านมไม่สามารถปรับตัว ยอมรับการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ดังกล่าวได้ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์ในสตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านม โดยการสืบค้นอย่างเป็นระบบจากผลงานที่นำเสนอในวารสารวิชาการ ฐานข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระหว่างปี ค.ศ. 1996-2006 จากผลการศึกษาพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสามารถนำมาสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์ในสตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านมจำนวน 53 เรื่อง โดยเป็นงานวิจัยระดับ A 13 เรื่อง ระดับ B 14 เรื่อง และระดับ C 26 เรื่อง และนำวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามเกณฑ์กระบวนการเพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์ในสตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านมและสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งวิธีการบำบัดทางการพยาบาลสามารถปฏิบัติได้ด้วยการสนับสนุนและให้ความรู้ การบริหารข้อไหล่ การนวดลดแขนบวม และการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเอง โดยแนวปฏิบัติการพยาบาลนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลบนคลินิกจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ

คำสำคัญ: สตรีผ่าตัดมะเร็งเต้านม การส่งเสริมการปรับภาพลักษณ์ แนวปฏิบัติการพยาบาล

259 หน้า.

**CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR PROMOTING BODY
IMAGE ADAPTATION IN MASTECTOMY WOMEN**

CHANTHRA ROUNGSRI 4837027 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS; MANEE ARPANANTIKUL, Ph.D. (NURSING),
NIROBOL KANOVSUNTORN RAT, Ph.D. (NURSING)**ABSTRACT**

Women who have a mastectomy suffer physical, psychological, emotional, social, and spiritual effects from loss of their breasts. In particular, they suffer from a change concerning body image due to their lack of support and education in various subjects, such as postoperative complications that include stiffness in the shoulders, lymphedema, etc. Mastectomy women are unable to adapt themselves or accept such changes in body image. This thematic paper aims at developing the clinical nursing practice guideline for promoting body image adaptation in mastectomy women. The study is based on a systematic review of research reports and articles published in academic journals, databases, and computer networks between the years of 1996 and 2006. The result was that there were 53 related research studies which have been used to develop a clinical nursing practice guideline to promoting body image adaptation in mastectomy women. Of these, 13 studies were categorized under Level A, 14 were categorized under Level B, and 26 were categorized under Level C. The selected research literature was analyzed and synthesized in order to understand the major issues related to promoting body image adaptation in mastectomy women. In addition developing a clinical nursing practice guideline for promoting body image adaptation in mastectomy women can be promoted by giving support and education, shoulder exercise, manual lymphatic drainage, and self-help group. The developed clinical nursing practice guideline was examined to ensure content validity and implications for clinical practice by experts and was revised and improved based on the experts' comments and suggestions.

**KEYWORDS: MASTECTOMY WOMEN / PROMOTING BODY
IMAGE ADAPTATION / CLINICAL NURSING PRACTICE
GUIDELINE**

259 pp.